

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 3/2009 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av 5 och 6 § i lagen om Utbildningsfon-
den**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 april 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om Utbildningsfonden (RP 42/2009 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

- vice verkställande direktör Anja Laatunen, Utbildningsfonden
- arbetskraftspolitisk expert Jari-Pekka Jyrkänne, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- utbildningspolitisk ombudsman Simo Pöyhönen, Akava r.f.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Pekka Paaermaa, social- och hälsovårdsministeriet

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- Finlands Näringsliv
- Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om Utbildningsfonden ska ändras så att den tid i arbete som är en förutsättning för yrkesexamensstipendium beräknas på grundval av de inkomster som om-

fattas av arbetspensionslagarna, med undantag för lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammanfattningsvis finner utskottet propositionen nödvändig och lämplig och tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

För att få yrkesexamensstipendium måste man ha haft ett anställnings- eller tjänsteförhå-

lande hos en arbetsgivare i Finland i fem år innan examen avläggs. Den nödvändiga tiden i arbete utreds via Pensionsskyddscentralens förvärvsarbetsregister. Sedan arbetspensionslagstiftningen reviderades 2005 räknas pensionen inte längre separat för varje anställning. Därför

har tiden i arbete efter den 1 januari 2007 inte registrerats lika exakt som tidigare. Därför föreslår regeringen att den tid i arbete som krävs för yrkesexamensstipendium härnäst ska räknas ut på de inkomster som pensionen enligt arbetspensionslagen grundar sig på. En likadan ändring trädde i kraft i lagen om vuxenutbildningsstöd, lagen om utkomstskydd vid arbetslöshet och lagen om alterneringsledighet den 1 januari 2007.

Personer som har avlagt grundexamina, yrkesexamina och specialyrkesexamina som avläggs genom fristående examina enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) har rätt att få yrkesexamensstipendium. Ett villkor är att personen har varit anställd hos en arbetsgivare i Finland i minst fem år. Tid som företagare räknas inte in tiden i arbete. Följaktligen kan personer som bara bedrivit företagsverksamhet eller företagare som inte har tillräckligt lång tid i arbete inte få stipendiet. Årligen avlägger några tusen företagare yrkesexamen genom fristående examen.

I ett betänkande från 2005 (AjUB 5/2005 rd) behandlade arbetslivs- och jämställdhetsutskottet villkoren för att få yrkesexamensstipendium. Redan tidigare har utskottet ansett det viktigt att företagare uppmuntras att skaffa sig yrkesexamen och påpekat att man bör undersöka möjligheterna att utvidga systemet så att arbete som företagare på heltid räknas in i den tid i arbete som

krävs för yrkesexamensstipendium. Riksdagen antog ett uttalande om detta den 8 juni 2005.

Möjligheterna att ge den som är företagare på heltid yrkesexamensstipendier har utretts av den kommitté för en reform av den sociala tryggheten som tillsattes den 14 juni 2007 och av ledningsgruppen för en genomgripande reform av vuxenutbildningen som tillsattes av undervisningsministeriet den 17 augusti 2007. Men arbetsgrupperna har inte lagt fram några förslag. För närvarande behandlas frågan i en arbetsgrupp som social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 22 september 2008. Den ska utreda vilka brister det förekommer i den sociala tryggheten för företagare och lägga fram förslag till förbättringar. Mandattiden går ut den 31 maj 2009.

Det är bra att det utreds om yrkesexamensstipendierna kan utvidgas, påpekar utskottet och understryker det att också företagare bör ha möjligheter och incitament för att förbättra sin yrkeskompetens. Utskottet anser det viktigt att reglerna för yrkesexamensstipendium snabbt ändras för att också arbete som företagare på heltid räknas in i tiden i arbete.

Förslag till beslut

Följaktligen föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 17 april 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Susanna Haapoja /cent
Hannakaisa Heikkinen /cent
Anna-Maja Henriksson /sv
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kuusisto /sd
Merja Kyllönen /vänst

Esa Lahtela /sd
Jari Larikka /saml
Markus Mustajärvi /vänst
Katja Taimela /sd
Jyrki Yrttiaho /vänst
ers. Krista Kiuru /sd
Juha Rehula /cent.

Sekreterare var

2 konsultativ tjänsteman Marjaana Kinnunen.